

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **Ł. C.** (poprzednio T. Ś.)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2026 r.

w kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt II AKa 40/11,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie

z dnia 2 września 2010 r., sygn. akt II K 1/07,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 września 2010 r., sygn. akt II K 1/07, Sąd Okręgowy w Krośnie uznał oskarżonego T. Ś. , noszącego obecnie imię i nazwisko Ł. C. , za winnego popełnienia przestępstwa z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności oraz przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. za które wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat. Sad wymierzył oskarżonemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności. Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego,

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt II AKa 40/11, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Zarządzeniem z dnia 5 kwietnia 2013 r., sygn. akt IV KO 92/12 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w tej sprawie wobec nieusunięcia braków formalnych wniosku.

Pismem, które wpłynęło do Sądu Najwyższego 24 kwietnia 2026 r. skazany złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt II AKa 40/11, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 2 września 2010 r., sygn. akt II K 1/07. Wnioskodawca wskazał, że składa przedmiotowy wniosek ponieważ wyrok w jego sprawie „został oparty głównie na zeznaniach pokrzywdzonej, która w toku postępowania została ubezwłasnowolniona, co podważa jej wiarygodność”, oraz podnosząc, że brak jest potwierdzenia zdarzenia w dowodach wskazujących na fakt, iż doszło między nim a pokrzywdzoną do stosunku płciowego, brak jest jego śladów biologicznych w pochwie ofiary oraz przerwania błony dziewiczej, brak uszkodzeń ciała pokrzywdzonej, a jej zeznania zawierają istotne nieścisłości. Podniósł, że wskutek złożenia przez pokrzywdzoną zeznań niezgodnych z rzeczywistością, wypełniających „przesłanki czynu z art. 233 § 1 k.k.” doszło do naruszenia dóbr osobistych i praw obywatelskich wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wznowienie postępowania to jeden z nadzwyczajnych środków zaskarżenia przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego. Dotyczy on prawomocnych orzeczeń i może doprowadzić do ich uchylenia i ponownego rozpoznania sprawy, ale na podstawie ściśle określonych w ustawie podstaw o wyjątkowym charakterze (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k.). To na wnioskującym o wznowienie postępowania spoczywa ciężar wykazania (choćby ogólnie) ewentualnej podstawy wznowienia.

Zgodnie z dyspozycją art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności

odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że oczywista bezzasadność to taka, która w istocie nie daje żadnych rzeczywistych przesłanek do merytorycznego badania podstaw wznowienia, określonych przepisami prawa procesowego (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2016 r., V KO 39/16, OSNK 2016/9/59). Oczywista bezzasadność to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15). Bezzasadność ta może wynikać m.in. z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15, LEX nr 1812335).

W świetle przytoczonych wyżej rozważań nie budzi wątpliwości fakt, że takim oczywiście bezzasadnym, uzasadniającym zastosowanie instytucji z art. 545 § 3 k.p.k., jest wniosek złożony przez skazanego Ł. C. (poprzednio T. Ś.). Nie powołał on bowiem żadnych okoliczności pozostających w kręgu przewidzianych przepisami kodeksu postępowania karnego przesłanek uzasadniających wznowienie postępowania. W obszernym uzasadnieniu zakwestionował trafność rozstrzygnięć Sądów obu instancji opartą na zanegowaniu wartości dowodowej zeznań pokrzywdzonej A. P. , klasyfikując je jako bezpodstawne pomówienie. Podał w wątpliwość także ustalenia faktyczne w sprawie dotyczące przypisanego mu czynu.

Uznać należy, że lektura uzasadnienia wniosku Ł. C. nie daje nawet podstaw do wywołania rozważań dotyczących zaistnienia którejkolwiek z podstaw prawnych do zastosowania tej szczególnej instytucji wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Skazany nie przywołał żadnych nowych, nieznanych wcześniej, faktów lub dowodów, które mogłyby wskazywać na wadliwość skazujących go wyroków Sądów obu instancji. Kontestowane przez wnioskującego zeznania pokrzywdzonej A. P. w relacji do pozostałych dowodów w sprawie były już poddane wnikliwej ocenie Sądu I instancji, a ta ocena dowodów została zaakceptowana przez Sąd II

instancji i uznana za prawidłową. Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego Krośnie, Sąd ten szczegółowo ocenił dowód z zeznań pokrzywdzonej (k.2260-2268 oraz zeznania pokrzywdzonej z k.102-104, 731-740, 1511-1512), a podstawą ustalenia stanu faktycznego były także dowody z zeznań J. P. , D. O. , wyniku badania mikrobiologicznego, karty konsultacyjnej, opinii biegłego A.S., dokumentacji fotograficznej, protokołu oględzin rzeczy, protokołu okazania, opinii biegłego G.D., a także zeznań innych świadków (B. S. , A. S. 1. , M. B.), a częściowo także wyjaśnienia skazanego w części w jakiej potwierdził, że spotkał pokrzywdzoną i że była ona w jego mieszkaniu. Co istotne, ocena wiarygodności zeznań pokrzywdzonej dokonana została przez Sąd Okręgowy z uwzględnieniem wskazanych w niniejszym wniosku ustaleń co do umiarkowanego stopnia upośledzenia umysłowego A. P. , 19-letniej uczennicy szkoły specjalnej Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w S.. Pomimo tych okoliczności Sąd uznał jej zeznania za wiarygodne, wskazując szczegółowo na powody tej oceny, z uwzględnieniem opinii biegłych i stanu zdrowia pokrzywdzonej (k. 2264-2267). Nie są to więc z pewnością nieznanymi sądowi orzekającemu w sprawie nowe dowody ani fakty, które mogłyby stanowić podstawę wznowienia postępowania.

Także pozostałe podnoszone we wniosku okoliczności były uwzględnione w toku postępowania, w którym m.in. ustalono, że w trakcie pobytu pokrzywdzonej w mieszkaniu skazanego i po spożyciu przez nią podanej jej znacznej ilości wódki skazany siłą, w tym biciem zmusił pokrzywdzoną do dotykania jego jąder, pobudzania jego członka rękami i ustami do momentu wytrysku, a dopiero następnie położył się na pokrzywdzonej i próbując odbyć stosunek klasyczny „chciał włożyć członka do jej pochwy”, choć pokrzywdzona tego nie chciała i się broniła, wykręcała, lecz po kilku uderzeniach pokrzywdzonej pasem przez T. Ś. (obecnie Ł. C.) udało się skazanemu wsunąć członka do pochwy na głębokość ok. 1 cm, wykonać „tylko jeden ruch”, a później już się to nie udało i nie doszło do wytrysku, po czym po ponownej obronie pokrzywdzonej do stosunku już nie doszło. Niewątpliwym jest zatem, że podane przez skazanego we wniosku okoliczności (brak przerwania błony dziewiczej, brak nasienia w pochwie pokrzywdzonej) mające dowodzić, że nie doszło do czynu z art. 197 § 1 k.k., były znane Sądowi Okręgowemu w Krośnie. Co więcej stanowią one istotną część ustaleń faktycznych

tej sprawy, lecz nie prowadzą do wniosków zgodnych z oczekiwaniami skazanego, a stały się między innymi podstawą przypisania skazanemu czynu z art. 197 § 1 k.k. Okoliczności te zatem w najmniejszym stopniu nie mogą stanowić nowych dowodów ani faktów w rozumieniu art. 540 § 1 pkt. 2 k.p.k. Wbrew twierdzeniom skazanego na ciele pokrzywdzonej stwierdzono ślady stosowania przemocy, w tym siniaki na policzku, obrzęki okolicy oczodołowej, obrzęk policzka prawego.

Abstrahując od sygnalizowanej przez wnioskodawcę wskazanej wyżej podstawy wznowienia, Sąd Najwyższy nie dopatrywał się również, aby na gruncie przedmiotowej sprawy zaistniała którakolwiek z przesłanek, uzasadniających wznowienie postępowania z urzędu.

W tym stanie rzeczy wniosek Ł. C. (poprzednio T. Ś.) o wznowienie postępowania należało ocenić jako oczywiście bezzasadny. Jednocześnie należy podkreślić, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł]